

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан педагогічного факультету
проф. Олександр Фіренко

«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкової)

ТЮТОРИНГ У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВИТИ

освітнього ступеня магістр
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітньої програми Педагогіка вищої школи

Шифр за навчальним планом ПП02

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Тьюторинг у системі неперервної професійної освіти» затвердженої на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова «27 квітня» 2023 року, протокол № 5.

Розробники програми:

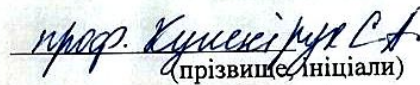
Дем'яненко Н.М., доктор педагогічних наук, професор УДУ імені Михайла Драгоманова

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки

«25» серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище, ініціали)

I. Опис навчальної дисципліни
Шифр дисципліни ПП02

Загальні характеристики навчальної дисципліни	Навчальне навантаження з навчальної дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів - 6		Методи навчання: лекція (проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда; пошукові, дослідницькі; виконання індивідуальних тьюторіалів; навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	Загальна кількість годин - 180		
Освітній ступінь магістра	Денна		
	Заочна		
	Лекції:		
	20	10	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Робоча програма	12/22	4/10	
Обов'язкова	Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю: індивідуальні тьюторіали (індивідуально-пошукові завдання, наукові реферати, есе, творчі роботи.), модульні тести, комплексні контрольні роботи.
Рік вивчення освітнього компонента за навчальним планом – 1- 2			
Семестр II - III			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.)	126	156	Форма підсумкового контролю: екзамен
- аудиторне: 3	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
- самостійна робота: 8			
Мова навчання - українська	1:2	1:7	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є тьюторська технологія індивідуального супроводу професійного зростання майбутнього викладача закладу вищої освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія освіти, історія, географія, етнографія, соціологія, педагогіка, сучасні тенденції розвитку педагогіки і психології вищої школи, психолого-педагогічні технології, методика викладання та проектування освітнього процесу у вищій школі, методологія і методи науково-педагогічного дослідження, зарубіжні освітні системи, освітня політика, андрагогіка, герогогіка.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання освітнього курсу «Тьюторинг у системі неперервної професійної освіти» є підготовка студентів до впровадження універсальної тьюторської технології на основі обґрунтування концепції і технології тьюторингу як індивідуального супроводу професійного зростання майбутнього фахівця.

Основні завдання курсу «Тьюторинг у системі неперервної професійної освіти»:

- з'ясування специфіки тьюторингу як професійної технології індивідуального супроводу у відкритому освітньому просторі;
- обґрунтування науково-теоретичних та технологічних засад тьюторства в контексті інтернаціоналізації освіти;
- визначення структурних компонентів тьюторської технології;
- знання основних видів тьюторських завдань і програм, особливостей їх реалізації;
- виявлення механізмів взаємодії «тьютор-студент»;
- опанування методикою організації індивідуальної самостійної роботи студентів.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№	Результати навчання	Компетентності
---	---------------------	----------------

1.	<p>ПРН1.Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки.</p> <p>ПРН5.Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>ПРН8.Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.</p>	<p>ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>
2.	<p>ПРН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.</p>	<p>ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.</p>
3.	<p>ПРН3.Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.</p> <p>ПРН11.Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.</p>	<p>ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.</p>

III. Орієнтовний план освітнього компоненту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

№ з/п	Назви модулів та тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна/вечірня форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Семинари	Практичні	СРС	Аудиторні	Лекції	Семинари	Практичні	СРС
	Модуль I. Науково-теоретичні засади тьюторингу.	10	4	6		26	4	2	2		36
1.1	Обґрунтування поняття, концепції та історичний розвиток тьюторства.	4	2	2		6					12
1.2	Теоретичні підходи до проблеми тьюторського супроводу у неперервній освіті.	2		2		10	2	2			12
1.3	Перспективні напрями розвитку освітнього тьюторингу.	4	2	2		10	2		2		12
	Модуль II. Технологічні основи тьюторства.	20	6	4	10	50	8	4		4	60
2.1	Науково-методичні засади тьюторингу в контексті інтернаціоналізації освіти.	2	2	2	2	10	2	2			15
2.2	Структурно-технологічні компоненти тьюторської діяльності.	4	2		2	10	2	2			15
2.3	Суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини тьютор-тьюторант – умова конструювання тьюторської технології.	2		2	4	20	2			2	15
2.4	Бально-словесне оцінювання тьюторських завдань.	4	2		2	10	2			2	15
	Модуль III. Методичний інструментарій тьюторської діяльності.	24	10	2	12	50	10	4	2	6	60

3.1.	Основні види і типи тьюторських програм і завдань.	8	4	2	2	10	6	2		2	15
3.2.	Методичне забезпечення функцій тьютора.	2	2		2	10				2	15
3.3.	Тьюторська методика організації індивідуальної самостійної роботи.	4	2	2	4	20	2	2		2	15
3.4.	Механізми взаємодії «тьютор-тьюторант». Якість тьюторингу.	4	2	2	4	10	2		2		15
	Разом:	54	20	12	22	126	24	10	4	10	156

IV. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Модуль I. Науково-теоретичні засади тьюторингу.		
1.1.	<p>Тема 1.1. Обґрунтування поняття, концепції та історичний розвиток тьюторства.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Тьюторство - міжнародна форма та інтегрована технологія організації освітньої діяльності, індивідуальний супровід професійного зростання фахівця. Обґрунтування поняття і концепції тьюторства. Наукові підходи до визначення поняття «тьюторинг». Індивідуалізація освіти, її особистісна спрямованість. Індивідуально-соціалізуючий характер тьюторства. Тьюторинг як напрям у теорії і практиці підготовки професійних кадрів, система індивідуальної професійної підтримки, складник кредитно-модульної системи освіти.</p> <p>Створення індивідуальних умов для входження кожного суб'єкта в процес навчання (управління власною освітньою траєкторією). Супровід процесу освоєння майбутньої професійної діяльності. Індивідуальна освітня програма - форма неформального передавання знань, формування умінь, компетентностей.</p> <p>Історичний аналіз еволюції тьюторства у досвіді вищої школи Європи. Тьюторство як наставництво в англійських університетах (Оксфорд, Кембрідж) XVI ст. Складник університетської системи освіти, форма неформального передавання знань і цілеспрямованого формування особистості майбутнього фахівця. Обов'язки тьютора. Історична практика британських "публік скулз" (public schools).</p> <p>Передумови реалізації тьюторингу в українських закладах освіти. Загальні функції тьюторства: 1) організаційне керівництво навчально-пізнавальною діяльністю тьюторанта; 2) визначення його можливостей та інтересів; 3) обґрунтування рейтингу успішності в навчанні; 4) надання допомоги в організації навчально-методичного супроводу з певного освітнього напрямку; 5) особистісне становлення, виховання, формування способу життя, визначення перспектив; 6) забезпечення обміну додатковою інформацією між тьютором і тьюторантом.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-6, 7, 8, 11-15, 27, 31, 33, 47-50, 60-64.</i></p>	36/40	4/2
1.2.	<p>Тема 1.2. Теоретичні підходи до проблеми тьюторського супроводу у неперервній освіті.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Теоретичні підходи до проблеми тьюторства: 1) компенсаторний; 2) пов'язаний із «дегуманізацією освіти», 3) об'єднання загальних та індивідуальних форм і видів викладацької діяльності.</p> <p>Базові засади впровадження тьюторської технології у практику українських закладів освіти. Професіональна суб'єктність особистості. Самоздійснення в професії завдяки власному ресурсу. Домінування індивідуально-гуманістичної парадигми виховання, єдності особистісного і соціально-професійного факторів, творчого переосмислення власного досвіду. Педагогічні системи стимулювання особистісно орієнтованої взаємодії, саморозвитку студента, забезпечення безперервного творчого взаємозростання викладача і студента. Організація педагогічно доцільної суб'єкт-суб'єктної взаємодії на рівні співробітництва і співтворчості. Тьюторинг і формування професійної компетентності особистості.</p>		

<p>1.3.</p> <p>2.</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>	<p>Цілеспрямована, впорядкована й керована система ідей і принципів, планів і програм, підручників і посібників, технологій та інших методичних матеріалів, а також певних організаційно-педагогічних умов і засобів, об'єднаних єдиною концепцією та спрямованих на індивідуально-творчий розвиток особистості студента і викладача на культурологічних засадах.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 11-17, 34-37, 41, 45, 49, 51-53, 70-73.</i></p> <p>Тема 1.3. Перспективні напрями розвитку освітнього тьюторингу.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Тьюторинг у формальній, неформальній та інформальній освіті, в контексті концепції ціложиттєвої освіти особистості. Утвердження тьюторингу як офіційної професії. Уведення назви посади «тьютор» до Національного класифікатора професій України. Розширення функцій тьюторингу в контексті освіти впродовж життя – від педагогічних до андрагогічних і герогогічних (від дошкільної освіти до освіти людей третього віку). Індивідуальні замовлення тьюторських послуг в умовах дистанційного, автономного навчання. Інтегрованість професії тьютора (консалтингові, фасилітативні, коучингові, медіаційні, модераторські функції). Перспективність індивідуального педагогічного супроводу професійного зростання фахівця.</p> <p>Удосконалення комплексу електронних навчальних, навчально-методичних посібників, освітньо-наукових комплексів із тьюторського супроводу в освіті. Розроблення системи інтегрованих міжпредметних і міжкафедральних тьюторських завдань, рейтинговий метод контролю, розвиток колегіальних відносин тьюторів і тьюторантів, розробка завдань, які передбачають нестандартні рішення, заміну більшої частини сталих форм практичних і лабораторних занять тьюторськими в напрямі індивідуалізації освітнього простору ЗВО.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 5-7, 12, 17, 19, 21-24, 33, 35, 38, 40, 44-46, 61-63.</i></p> <p>Модуль II. Технологічні основи тьюторства.</p> <p>Тема 2.1. Науково-методичні засади тьюторингу в контексті інтернаціоналізації освіти.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Міжнародні форми організації освітньої діяльності, інтернаціоналізація засобів формування особистості фахівця. Технологія тьюторства і діяльність тьютора - універсальна міжнародна форма організації навчальної діяльності у закладі освіти. Структурні компоненти тьюторської технології.</p> <p>Тьюторинг у сприянні гуманізації освітнього процесу, самовихованню студента і самовдосконаленню тьютора. Науково-методична складова концепції тьюторингу (індивідуально-соціалізуюче спрямування, трансформаційні процеси, суб'єкт-суб'єктні, морально-естетичні відносини, оптимістична бально-словесна оцінка).</p> <p>Тьюторство як форма індивідуальної роботи студентів і викладача. Конкретно-практична технологія, спрямована на підвищення й вирівнювання результативності навчання майбутніх фахівців за кредитно-модульної системи організації освітнього процесу. Технологія тьюторства як складник кредитно-модульної системи навчання. Розвиток мотивації й інтересу до професії, активізація самоформування майбутнього фахівця, підвищення якості знань, піднесення освітнього рейтингу.</p> <p>Особистісний підхід щодо педагогічного супроводу освітньої і самоосвітньої діяльності людини. Трансформація зовнішньої оцінки у внутрішню критичну самооцінку. Неперервний самоосвітній і самовиховний процес. Стимулювання навчальних досягнень та кінцевого результату освіти. Формування поетапних успіхів у оволодінні професією. Система педагогічних заохочень на кожному етапі роботи. Гуманність педагогічної культури тьютора і тьюторанта.</p> <p>Реалізація принципів суб'єктності, індивідуального підходу, єдності теорії, практики і наукових досліджень, елективності, креативності, особистісно орієнтованої освітньої діяльності, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Спрямування тьюторингу на подальшу самоосвіту і професійний саморозвиток особистості.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-3, 11, 14, 16, 27-31, 44, 49, 50-51, 62-65.</i></p> <p>Тема 2.2. Структурно-технологічні компоненти тьюторської діяльності.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Структура тьюторської технології (соціально-особистісний навчальний складник, особистісно-соціальний складник з акцентом на індивідуальному, моральний складник). Поєднання у діяльності тьютора навчання, виховання і формування способу життя тьюторанта. Особистісно орієнтована освіта.</p>	<p>70/6 8</p>	<p>6/4</p>
---	--	-------------------	------------

<p>2.3.</p> <p>2.4.</p>	<p>Програма особистісного розвитку. Індивідуальна освітня траєкторія. Індивідуальна тьюторська програма. Індивідуальний освітній маршрут. Консультування, фасилітація, медіація, модераторство як складові тьюторингу.</p> <p>Тьюторство у визначенні інтересів, труднощів, запитів студентів, надання інформаційної підтримки в підборі наукових джерел, консультативна допомога у виконанні всіх видів індивідуальної самостійної роботи, створення умов для рефлексивної оцінки процесу і результатів самостійної навчальної діяльності. Моделювання тьюторського заняття, консультування студентів, актуалізація опорних знань. Упровадження тьюторингу у науково-методичне забезпечення освітніх курсів. Особливості використання тьюторських завдань на лекціях, семінарських і практичних заняттях.</p> <p>Тьюторська технологія. Індивідуальні, групові освітні тьюторіали. Тьюторські заняття як метод індивідуально-групової (мікрогрупи) роботи. Групова самоперевірка з наступним консультуванням (корекцією) тьютором. Варіативні моделі тьюторських занять (системні завдання для самостійної роботи, тематика наукових рефератів, есе, доповідей, магістерських робіт, пакети домашніх завдань до практичних занять з окремих курсів зі списками обов'язкової і додаткової літератури, тестові модулі, комплексні контрольні роботи, авторські інструктивні матеріали і методичні рекомендації, графіки поетапного проведення тьюторських занять). Рівні самостійної діяльності: репродуктивний (тренувальний), реконструктивний і творчий (пошуковий). Мотивованість, постановка пізнавальних завдань, алгоритм, підбір методів, обсягу роботи, встановлення термінів, видів консультативної допомоги (настановні, тематичні, проблемні консультації), критеріїв оцінки, видів і форм контролю, визначення форм звітності тьютора і тьюторанта.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 23, 25, 27, 33, 50-56.</i></p> <p>Тема 2.3. Суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини тьютор-тьюторант – умова конструювання тьюторської технології.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Суб'єкт-суб'єктна особистісно-гуманістична парадигма освіти як об'єктивне явище суспільного розвитку, складова сучасного культурологічного процесу. Особистісно-смилова й особистісно-соціальна система формування фахівців. Партнерські суб'єкт-суб'єктні відносини в освіті - прогресивна світова тенденція. Педагогічно доцільні суб'єкт-суб'єктні відносини - сутність, умова і форма сучасного особистісно-соціального розвитку, його результат і критерій. Модифікація відносин як визначальної освітньої категорії, першооснови і головної умови повноцінного формування особистості. Міжособистісна взаємодія в освітньому процесі. Забезпечення перцептивного, когнітивного й емоційного відображення тьютором та тьюторантом один одного. Усвідомлення неспівпадіння «Я-реального» і «Я-ідеального». Формування педагогічно доцільних відносин під керівництвом тьютора, їх спрямованість на досягнення мети освіти. Відповідальність тьютора за успіхи тьюторантів та формування їхніх особистісних цінностей.</p> <p>Тьютор як посередник між пропозицією ринку і запитом того, хто навчається. Гуманізація взаємодії тьютора і тьюторанта. Гуманізм у контексті тьюторства - елемент нового педагогічного мислення, що характеризується зміною поглядів на студента і освітній процес. Студент - суб'єкт взаємодії, на формування творчої індивідуальності якого вона спрямована. Робота тьютора над удосконаленням професійних компетентностей. Вибір і використання активних форм і методів стимулювання самодіяльності й творчості, забезпечення регулювання процесу взаємодії засобами пізнання і самопізнання, організації та самоорганізації, контролю і самоконтролю. Рівні взаємодії (співпідпорядкування співробітництво, співтворчість). Цілеспрямований розвиток відносин від співпідпорядкування до співробітництва і співтворчості. Внутрішній і зовнішній конструкти відносин як педагогічної категорії. Сплікування і діяльність. Визнання самотності й самоцінності кожної особистості. Формування фахівця як особистісно-соціальний процес.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 9, 17, 27, 34, 35, 39, 40-45, 47.</i></p> <p>Тема 2.4. Бально-словесне оцінювання тьюторських завдань.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Гуманно спрямована оцінка в балах. Трансформація зовнішньої оцінки у внутрішню критичну самооцінку. Стимулювання кінцевого результату навчання. Формування інтересу, прагнення успіхів у оволодінні професією. Система стимулювання, навчальних досягнень. Постійна об'єктивна оцінка частин виконаного завдання. Гуманна педагогічна культура тьютора і тьюторанта. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія на лекції, семінарських, практичних заняттях, у позааудиторний час. Реалізація принципів суб'єктності, індивідуального підходу, особистісно орієнтованої освітньої діяльності, елективності, креативності.</p>	
-------------------------	---	--

<p>3.</p> <p>3.1.</p> <p>3.2.</p> <p>3.3.</p>	<p>Спрямування бальної оцінки тьюторського завдання на подальшу самоосвіту і професійний саморозвиток майбутнього фахівця. Процес оцінювання виконаного тьюторського завдання: професійна спрямованість знань; наявність теоретичних знань, умінь ними оперувати; володіння професійними вміннями, навичками, компетентностями; самостійність їх формування і мобільність у використанні; оптимізм у роботі, любов до професії; уміння аналізувати педагогічні ситуації; наявність критичного мислення, об'єктивної самооцінки; прагнення до постійного оновлення і поповнення знань. Поєднання бальної і словесної оцінки (письмової чи усної) як основа особистісно орієнтованого навчання, акцентація уваги на перспективних можливостях студента як суб'єкта неперервної освіти й самоосвітньої діяльності, корегування ним власного рівня навчальних зусиль, ставлення до предмета, формування під керівництвом тьютора індивідуального стилю мислення й діяльності, прискорення особистісного і професійного саморозвитку, надання взаємодії «тьютор-студент» успішного, педагогічно доцільного, суб'єкт-суб'єктного характеру.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2-7, 11-15, 21, 28, 31, 33, 35, 38, 47, 72.</i></p> <p>Модуль III. Методичний інструментарій тьюторської діяльності. Тема 3.1. Основні види й типи тьюторських програм і завдань. Групові (мікрогрупи), індивідуальні тьюторіали. Індивідуальні тьюторські програми розвитку і саморозвитку особистості. Рівні і етапність виконання тьюторських програм на основі сукупності індивідуально орієнтованих завдань. Види і типи тьюторських завдань. Тьюторські заняття, програми, інтегрування тьюторських завдань. Види і типи тьюторських завдань: аналіз педагогічних ситуацій; психічних процесів; використання діалогових та полілогових методик; написання педагогічних творів-есе; застосування елементів професійного тренінгу; підготовка рефератів; відвідування і аналіз лекцій; проведення ділових ігор, виконання проєктних завдань; вивчення пропозицій дистанційних освітніх послуг; систематизація знань і підготовка письмових відповідей на запитання, письмове виконання завдань; тлумачення висновків, узагальнень (за науково-педагогічними працями); складання планів повідомлень, статей, аналіз фрагментів педагогічних праць видатних педагогів та інноваційних авторських систем і технологій; підбір і використання довідкової літератури; розроблення таблиць і схем освітніх явищ і процесів; обґрунтування науково-практичних моделей і проєктів діяльності; використання дебатних методик із розвитку критичного мислення; проведення диспутів, конкурсів, педагогічних читань, конференцій, круглих столів; використання кейс-технологій та інноваційних методик; аналіз методів педагогічного дослідження; аналіз освітньо-наукового процесу закладу освіти; визначення можливостей, інтересів і нахилів студентів за їхніми почуттями, діяльністю та висловлюваннями; складання підсумкових схем, таблиць, діаграм з окремого модуля; вивчення наперед окремих питань за підручником і додатковою літературою; підготовка запитань до тьютора; складання тез, анотацій, рецензій; використання відкритих суб'єкт-суб'єктних квазіпрофесійних технологій; проведення навчальних тренінгів, практикумів; моделювання контекстних ситуацій; вербальне ілюстрування педагогічних категорій, явищ і процесів; використання у виробничо-педагогічній практиці методичних рекомендацій тьютора; застосування методик індивідуального та групового інтелектуального штурму; використання інноваційних технологій під час аналізу педагогічних явищ, процесів і фактів; аналіз лекції, практичного заняття, екзаменів у сучасному закладі освіти; проведення педагогічних експериментів, вивчення передового досвіду та педагогічних технологій, уживаних в реальному освітньому процесі; виявлення, встановлення зв'язків і залежностей педагогічних категорій, компонентів освітнього, освітньо-наукового процесу тощо; створення науково-педагогічного глосарію (роз'яснення понять і термінів за певною темою чи модулем); складання програм власного особистісного самовдосконалення і професійного самотворення; розроблення методичного портфоліо майбутнього викладача; проєктування професійних перспектив, визначення шляхів їх реалізації.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1, 4, 6, 23, 24, 28, 31, 33, 41, 44, 48, 51-53.</i></p> <p>Тема 3.2. Методичне забезпечення функцій тьютора. <i>Зміст теми:</i> Компенсаторно-моделювальна функція тьютора. Індивідуальна самостійна робота, особливості акцентування на тьюторантах, які відстають у навчанні чи випереджають навчальну програму. Складання індивідуально орієнтованих освітніх графіків. Місце індивідуальних тьюторських завдань у розкладі занять. Організація тьюторських занять в аудиторній і позааудиторній час.</p>	<p>74/7 0</p> <p>10/4</p>
---	--	-------------------------------

3.4.	<p>Конструювання і хід тьюторського заняття (постановка проблеми, коментування авторського допоміжного матеріалу, формулювання завдань і запитань, рекомендованих до вибору). Індивідуальне консультування. Проблема підвищення й «вирівнювання» знань. Сприйняття тьюторанта як рівноправного партнера взаємодії. Суб'єкт-суб'єктна навчальна співбесіда двох рівноправних партнерів - тьютора і тьюторанта. Сприяння розвитку самостійної індивідуальної роботи, самовихованню тьюторанта і самовдосконаленню викладача-тьютора. Педагогічний супровід тьюторської індивідуальної роботи. Упровадження тьютором інноваційних освітніх практик. Феномен тьюторіалу (самопереконавання, самонагадування, самопереключення, самозаохочення, самооцінка).</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 27, 34, 37, 54, 55, 57-60.</i></p> <p>Тема 3.3. Тьюторська методика організації індивідуальної самостійної роботи.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Самостійна робота як одна з форм освітнього процесу, основний засіб оволодіння навчальним матеріалом. Спрямування самостійної роботи на формування самодостатності, здатності приймати конструктивні рішення, брати на себе відповідальність, знаходити професійно доцільний вихід із педагогічних ситуацій.</p> <p>Критерії ефективності індивідуальної самостійної роботи майбутніх викладачів. Поетапний характер самостійної роботи, її залежність від вольових зусиль, інтересу, можливостей, самоактивності тьюторанта. Сутнісні характеристики самостійної роботи: динамічність, суперечність, залежність від прагнення професійного самовиховання; багатофакторність стихійних і організованих умов та впливів, індивідуальність завдань; координування їх тьютором; суб'єкт-суб'єктна взаємодія тьютора і тьюторанта</p> <p>Загальні підходи до організації самостійної роботи студентів на основі тьюторської технології. Значення і обсяги самостійної роботи. Креативна складова самостійної роботи. Рівні виконання завдань - репродуктивний, творчий, дослідницький. Забезпечення безперервного руху тьюторанта у виконанні самостійних завдань. Роль тьютора у подоланні індивідуальних труднощів, організації комп'ютерної підтримки самостійної роботи (оперативна порада, автоматизований облік професійних досягнень), розробленні індивідуального проекту, індивідуальної програми самоосвіти.</p> <p>Тьюторство як реалізація потенціалу індивідуалізації, свідомого ставлення студента до власного життя, свого майбутнього, професійної перспективи. Безпосередні функції тьютора в організації самостійної роботи тьюторанта: переконання в необхідності самоосвіти і самовиховання (бесіди, співбесіди, диспути); критичний аналіз професійних досягнень; складання плану професійного самовдосконалення; досягнення усвідомлення необхідності індивідуальної самостійної роботи; допомога у професійному самодіагностуванні, виявленні труднощів і слабких знань; виборі об'єкта вивчення; постановці мети і завдань роботи; корекція самостійної роботи студента; мотивування певного виду діяльності; регулювання роботи; виховання вимогливості студента до себе; консультування і взаємоконсультування тьютор-тьюторант; постановка довгострокових і найближчих завдань; самоменеджмент самостійної роботи; формування вміння студентом самостійно оцінювати виконану роботу.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 12, 14, 18, 22, 33, 34, 44, 55-57, 61.</i></p> <p>Тема 3.4. Механізми взаємодії «тьютор-тьюторант». Якість тьюторингу.</p> <p><i>Зміст теми:</i> Практико орієнтовані підходи у взаємодії «тьютор-тьюторант»:</p> <p>а) проектування діяльності тьюторанта у доконсультативний період та спроби самостійного вирішення проблем; б) проектування і реалізація тьюторіалів після вивчення теми за методичного супроводу тьютора.</p> <p>Вибірковість модулів і завдань. Індивідуальні й мікрогрупові методичні рекомендації і консультації тьютора з питань вивчення взірцевого авторського досвіду й інноваційних освітніх технологій, організації експериментальної роботи, використання методичних порад у процесі педагогічної практики, проектної діяльності тощо.</p> <p>Репродуктивний, пошуковий, дослідницький рівні виконання роботи. Суб'єкт-суб'єктна співбесіда зі студентом. Залежність кількості балів від бально-словесної оцінки і самооцінки у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Тести для самоконтролю і контролю знань, діагностичні тести для визначення напрямку самостійної роботи тьюторанта.</p> <p>Організація тьютором діяльності «в ресурсно-цільовому полі, де суб'єкту</p>	
------	---	--

	<p>навчання необхідно визначити галузь і межі своїх можливостей». Тьюторська допомога у виявленні процесу діяльності й розуміння студентом результатів свого «руху» до мети. Передбачувані дії тьютора у тьюторській взаємодії: удосконалення здатності до навчання і особистісного самотворення; аналіз власних досягнень; формування здатності визначати ближню, середню і дальню перспективи, планувати діяльність для їх досягнення; виконання особистісних планів і проєктів за тьюторської підтримки. Побудова руху студента до успіху як завдання тьютора. Стимулювання тьютором вибору студентом видів і форм роботи при виконанні індивідуальних завдань, прагнення змінювати засоби залежно від педагогічної ситуації, допомога у розумінні корисності виконаної роботи для освоєння майбутньої професії. Результати взаємодії тьютора і студента (портфоліо, індивідуальні плани і програми, дослідження і проєкти тьюторантів).</p> <p>Якість тьюторської організації та управління освітнім процесом. Урахування потреб, інтересів, мотивів студентів. Своєчасність перевірки і контролю (поточного і рубіжного). Критерії ефективності самостійної роботи (у визначенні тьютором): піднесення якості професійних знань, позитивні зміни, які відбуваються у формуванні особистості фахівця, в навчальній, виховній і розвивальній сферах (можливі на високому, середньому і низькому рівнях). Самостійність, активне прагнення до самоосвіти; розвиток творчого потенціалу, реалізація професійних умінь і навичок; зростання пізнавального інтересу до навчання; чіткість ціннісних орієнтирів; життєва і професійна активність особистості майбутнього фахівця; креативність і самостійність; елективність і відповідальність; розвиток пам'яті, уваги, мислення тощо; виховання/самовиховання бажаних якостей, рис, форм поведінки; формування системи гуманних ставлень до людей і світу.</p> <p>Об'єктивна оцінка діяльності тьютора. Професійна інтуїція. Спостереження, співбесіда, опитування усне і письмове, за умови його суб'єкт-суб'єктної взаємодії з тьюторантом.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5, 23-27, 33-39, 41-45, 47, 49, 50, 55, 58, 63, 70.</i></p>		
--	--	--	--

4.2. Плани семінарських, практичних занять (групові тьюторіали)

Тьюторіал № 1

1. Обґрунтування поняття «тьюторство».
2. Бально-словесне оцінювання виконання тьюторських завдань.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Механізми взаємодії «студент - тьютор»).

Тьюторіал № 2

1. Обґрунтування поняття «тьюторська технологія».
2. Рівні взаємодії «студент - тьютор».
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Бально-словесне оцінювання виконання тьюторських завдань»).

Тьюторіал № 3

1. Обґрунтування концепції тьюторської діяльності.
2. Методичне забезпечення функцій тьютора.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Діяльність тьютора в системі неперервної освіти»).

Тьюторіал № 4

1. Історичний аналіз еволюції тьюторства у досвіді британських університетів.
2. Функції тьютора в освітньо-науковому процесі вищої школи.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Методичне забезпечення функцій тьютора»).

Тьюторіал № 5

1. Тьюторська технологія у світовому досвіді університету.
2. Види і типи тьюторіалів.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Суб'єкт-суб'єктні відносини тьютор-тьюторант»).

Тьюторіал № 6

1. Сутність тьюторської технології як супроводу в освіті.
2. Тьюторство в контексті інтернаціоналізації освіти.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Структурні компоненти тьюторської технології»).

Тьюторіал № 7

1. Структурні компоненти тьюторської технології.

2. Діяльність тьютора-консультанта в освітньому просторі.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Види і типи тьюторських завдань»).

Тьюторіал № 8

1. Суб'єкт-суб'єктні відносини у тьюторській технології.
2. Тьютор-модератор у системі дистанційної освіти.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Сутність тьюторської технології як індивідуального супроводу в освіті»).

Тьюторіал № 9

1. Індивідуальна освітня траєкторія особистості.
2. Розроблення освітніх маршрутів у тьюторській технології.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Тьюторство як засіб інтернаціоналізації вітчизняного освітньо-наукового простору»).

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів (індивідуальні тьюторіали)

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 1

1. Поняття і структура тьюторіалу.
2. Фасилітативна функція тьюторства.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Тьюторинг у контексті концепції освіти впродовж життя»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 2

1. Індивідуальна освітня програма як складова тьюторської технології.
2. Обґрунтування поняття «тьюторський супровід в освіті».
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Феномен тьюторства в традиції світового університету»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 3

1. Особливості індивідуально-консультативного тьюторіалу.
2. Тьютор – нова професійна роль педагога.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Тьюторство у формуванні відкритого освітньо-наукового середовища»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 4

1. Види тьюторіалів в освіті.
2. Поняття тьюторського наставництва.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Партнерська суб'єкт-суб'єктна взаємодія як сутність і умова розвитку освітнього тьюторства»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 5

1. Особливості індивідуального тьюторіалу.
2. Методичне забезпечення функцій тьютора.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Теорія і практика професійної підготовки тьюторів»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 6

1. Групові форми тьюторства в освіті.
2. Методичний інструментарій тьюторської діяльності
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напряв «Тьюторство в контексті реалізації принципу індивідуалізації освіти»).
4. Відбір і анована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 7

1. Особистість тьютора як суб'єкта освітньої діяльності.
2. Планування тьюторської діяльності в освітньому просторі.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Організаційні форми тьюторства»).
4. Відбір і анотована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 8

1. Перспективні напрями розвитку тьюторської системи.
2. Педагогічно доцільні суб'єкт-суб'єктні відносини – умова конструювання тьюторської технології навчання.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Взаєморесурсність тьюторства, консультування, коучінгу, модераторства, фасилітаторства»).
4. Відбір і анотована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

Тьюторська індивідуальна освітня програма № 9

1. Методики і прийоми оформлення індивідуального освітнього запиту.
2. Технологічні основи тьюторства.
3. Розроблення програми групового тьюторіалу (напрямок «Тьютор - нова педагогічна професія»).
4. Відбір і анотована характеристика науково-літературних джерел зі спеціалізації «Тьюторство».
5. Індивідуальне консультування.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських занять, виконання самостійної роботи (тьюторіал) та оцінюється сумою набраних балів за всіма темами. Контроль академічної успішності охоплює поточну успішність з урахуванням якості тьюторіалів - індивідуальних творчих завдань, а також передбачає проведення модульних контрольних робіт (тестування) за кожним модулем курсу (у разі їх включення до навчального навантаження викладача) та підсумкові показники якості письмових відповідей здобувачів на питання екзаменаційних білетів.

5.2. Форма підсумкового контролю успішності навчання – *екзамен*. Екзамен проводиться у вигляді відповіді на екзаменаційний білет або виконання тестових завдань. Загальна кількість тестів, які виносяться на підсумковий екзамен - 40. Кожне правильно виконане тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимально можлива кількість балів – 40.

Виконання тестових завдань здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або на основі роздрукованих завдань. Оцінювання тестів проводиться за авторською методикою, у відповідності до встановлених у рейтинговій шкалі балів.

Загальна (остаточна) кількість балів вираховується сумарно: бали поточного контролю - 60 плюс екзаменаційний бал - 40. Максимальна кількість балів – 100.

Систему рейтингових балів різних видів контролю та порядок їх переведення в національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкали представлено в наведеній нижче таблиці.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів.

- Індивідуальний тьюторіал (*критерії оцінювання*: рівень наукового аналізу підбраного матеріалу, самостійність викладу думки, майстерність доведення власної точки зору, послідовність і системність усної презентації індивідуального тьюторіалу, доцільність використаних презентаційних засобів, опертя на інформаційні джерела).

- Груповий тьюторіал (*критерії оцінювання*: - самостійність позиції; логіка і послідовність виступу; повнота викладу думки; креативність; уміння вести наукову дискусію, презентаційні засоби).

Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт виду	Кількість робіт	Результат
1.	Семінарське заняття	5	2	10
2.	Індивідуальний тьюторіал	30	1	30
3.	ККР	20	1	20
4	Екзамен	40	1	40
Підсумковий рейтинговий бал				100
Нормований рейтинговий бал:				100

Систему рейтингових балів різних видів контролю та порядок їх переведення в національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкали представлено в наведеній нижче таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни (Додаток А)

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Альохін М.М. Тьюторський супровід соціального розвитку учнів початкової ланки приватної школи як інноваційна соціально-педагогічна технологія. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса: ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2020. № 2(131). С. 87–94.
2. Бойко А.М. Індивідуальні тьюторські завдання для студентів II-V курсів. Полтава, 2007. 678 с.
3. Бойко А.М. Тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір духовно-моральної взаємодії. *Педагогічні науки*. 2011. Вип. 2. С. 4-10.
4. Бойко А.М. Тьюторство як засіб задоволення освітніх потреб особистості, країни і суспільства. *Педагогічні науки: зб. наук. праць*. Полтава, 2010. Вип. 1. С. 4–12.
5. Бойко А.М., Дем'яненко Н.М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач-студент. *Педагогіка та психологія. Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. Вип. 1 (7). С. 18-22.
6. Бундак О.А., Попов А.А., Туз Ю.О. Тьютор і тьюторинг в сучасній освіті і Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2021. № 64. С. 11-15.
7. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід (дидактичний аспект). Харків, 2000. 105 с.
8. Голубева М.О., Жулківська А.М. Порівняльна характеристика діяльності куратора академічної групи українського ВНЗ і тьютора британського університету. *Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота*. 2012. Т. 136. С. 19-22.
9. Дем'яненко Н. Архітектура тьюторингу у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка*. 2018. Випуск 2 (8). С. 13-17.
10. Дем'яненко Н.М. Історичні витoki і сучасна модифікація тьюторства у вищій школі України. *Вища освіта України*. 2007. № 2 (додаток 1). Т. 1. Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». С. 30-33.
11. Дем'яненко Н.М. Посада «педагог-тьютор»: доцільність упровадження до Класифікатора професій України. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка. Педагогіка: Науковий часопис*. 2018. № 151 (1). С. 47-51.
12. Дем'яненко Н.М. Система тьюторства: актуалізація ретродосвіду Великої Британії для вищої школи України. *Зб. наук. праць. Сер. Пед. науки / Полтав. держ. пед. ун-т імені В.Г.Короленка*. Полтава, 2007. Вип. 5 (57). С. 116-122.
13. Дем'яненко Н.М. Тьюторинг в освітньо-науковому просторі вищої школи. *Соціально-педагогічні основи розвитку особистості в сучасних умовах комунікації: досвід, проблеми, перспективи: Науковий збірник ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»; голова ред. кол. О.А. Удалова, члени ред. кол. Ю.В. Ївченко, Л.В. Корецька, І.О. Лепеха, І.О. Моргун, І.О. Серова. К., 2018. С. 27-35.*
14. Дем'яненко Н.М. Тьюторство і тьюторська технологія. *Засоби діагностування якості підготовки фахівців. Загальноуніверситетські бакалаврські й магістерські програми. Магістратура 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи. Андрагогіка. Тьюторство) (пакети індивідуальних та групових тьюторіалів, тестових завдань, комплексних контрольних робіт): навчально-методичний посібник / за ред. Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. С. 153-160.*

15. Дем'яненко Н.М. Тьюторство і тьюторська технологія: навчальна програма. *Навчально-методичний комплекс фахової підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта, спеціальності 011 Науки про освіту (Педагогіка вищої школи) за контекстно-тьюторською технологією (спеціалізації «Андрогогіка», «Тьюторство»)* / за ред. Н.М. Дем'яненко; Нац. пед. університет ім. М.П.Драгоманова. Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2017. Ч. II. С. 160-179.
16. Дем'яненко Н.М. Тьюторство - технологія супроводу особистісно-професійного розвитку студентів: ретровитоки, актуалізації. *Історико-педагогічні студії: наук. часопис / НПУ імені М.П.Драгоманова*. 2008. Вип. 2. С. 106-116.
17. Дем'яненко Н.М. Тьюторство як професія та інструмент індивідуального супроводу в освіті. *Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2018. Випуск. 11-12. С. 5-11.
18. Дем'яненко Н. М. Тьюторські технології у вищій школі України. *Постметодика*. 2007. № 6 (77). С. 15–18.
19. Дем'яненко Н. М. Тьюторство у вищій школі: від концептуального обґрунтування до впровадження. *Освіта*. 2016. № 13–14 (5708-5709). С. 6.
20. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2015. 305 с.
21. Зарішняк І.М. Тьюторство як педагогічне явище. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: "Педагогічні науки"*. 2019. № 4. С. 10-18.
22. Ivanytska O. Tutoring influence on the formation of personal values at higher educational establishment: European experience. *Молодь і ринок*. 2018. № 3(158). С. 131–135.
23. Іваницька О. С. Еразмус + координатор як тьютор та ментор в умовах зростання академічної мобільності у ЗВО України. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2018. № 5(25). С. 14–18.
24. Ivanytska O. Tendencies of tutoring and mentoring development at higher educational establishments of Germany. *Людознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2018. № 7/39. С. 73–84.
25. Іваницька О. С. Особливості реформування вищої освіти у Європі в контексті студентоцентрованого навчання та реалізації тьюторства і менторства у ЗВО. *Вісник Черкаського Університету. Серія Педагогічні науки*. 2018. № 14. С. 34–40.
26. Кравцова Т.О. Тьюторська компетентність як складова професійної компетентності майбутнього викладача закладів вищої освіти. *Наукові записки. Серія Педагогічні науки*. 2019. Вип. 182. С. 86-90.
27. Кухаренко В.М. Тьютор дистанційного та змішаного навчання: посібник. Київ: Міленіум, 2019. 307 с.
28. Осадча К.П. Проблема професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності у педагогічній теорії. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2017. Випуск 4 (90). С. 109-115.
29. Семеновська Л. Методичні аспекти реалізації тьюторського супроводу вивчення педагогічних дисциплін. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2014. Вип. 8. С. 121–131.
30. Слінько Л.А. Тьюторство як технологія супроводу молодих спеціалістів. *Інформаційно-методичний посібник управління освіти*. 2018. Вип. 11 (87). С. 37–38.
31. Тьютор. Перші кроки / упоряд. О. Кондратенко. Київ: «Вид. група «Шкільний світ», 2017. 104 с.
32. Тьюторська діяльність / упорядник С. Ветров. *Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка*. 2017. № 23–24. С. 21–69.
33. Шаран Р.В. Вимоги до професійної компетентності тьюторів у системі дистанційного навчання США. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки*. 2011. № 5. С. 137–141.
34. Швець Т.Е. Тьюторинг. Практики впровадження / Упоряд. Ж. Сташко. Київ: «Вид. група «Шкільний світ», 2017. 120 с.
35. Швець Т. Тьюторинг: теорія та практики. Київ: «Вид. група «Шкільний світ», 2021. 168 с.
36. DEMYANENKO Natalia. Tutoring as pedagogical action and new profession: systematic approach to the problem (Тьюторинг як педагогічна дія і нова професія: системний підхід до проблеми). *Вища освіта України*. 2020. № 2. С. 59-66.
37. Demyanenko N.M. Internationalization of the educational and scientific space at pedagogical university. *The World Space of Higher Education: Trends in Internationalization and Development: the collective monograph / Demyanenko N.M., Venera V.E., Kolyadenko S.M., Sytniakivska S.M., Kravchenko I.M., Lomakovych V.Ya., Syrotyuk M.V., Smikal V.O., Borova V.E., Malinovska N.V. / Edited by N. Demyanenko*. Warsaw: RS Global Sp. Z O.O., 2020. P. 11-27. <https://doi.org/10.31435/rsglobal/020>
38. Чаюн Н.С. Тьюторська діяльність: сутнісні основи, практика, перспективи. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. № 2(58). С. 8-19.

39. Андрущенко В.П., Дем'яненко Н.М. Феномен педагогічної інноватики в науково-теоретичному обґрунтуванні й освітній практиці (концептуальні засади, результати і перспективи магістерського Проекту «Інноваційні авторські освітньо-виховні системи»). *Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України*: науково-методичний посібник; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. – С. 12-32.
40. Балагур Л. Специфіка застосування тьюторської технології у вищому військовому навчальному закладі державної прикордонної служби України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України Серія: педагогічні науки*. 2021. № 4(27). С. 5-14.
41. Бойко А.М., Дем'яненко Н.М. Методологія, теорія, практика - єдина система. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*: зб. наук. пр. Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. Випуск 2 (10). С. 15-19.
42. Бойко А.М., Дем'яненко Н.М. Суб'єкт-суб'єктні відносини «вчитель-учень» як партнерська взаємодія. *Партнерство в освіті та соціальній роботі: сучасні виклики та перспективи: матеріали міжвузів. наук.-практ. конф.* (Хмельницький, 22 лют. 2022 р.). Хмельницький: ПП «А.В. Царук», 2022. С. 17-20.
43. Борохвіна Т.Г. Організація роботи та професійні обов'язки тьютора в умовах інклюзивної освіти. *Актуальні проблеми дошкільної та загальної середньої освіти*. Вісник. Серія: Педагогічні науки. 2018. № 155. С. 93-98.
44. Дем'яненко Н.М. Індивідуальний супровід професійного зростання фахівця (тьюторство). *Навчально-науковий комплекс освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти) / Дем'яненко Н.М., Акініна Н.Л., Булда А.А., Кравченко І.М., Кухар Л.О., Смікал В.О.; за ред. Н.М. Дем'яненко*. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. С. 87-122.
45. Дем'яненко Н.М. *Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України*: науково-методичний посібник (за результатами магістерського науково-контекстного проекту) / магістранти-автори Проекту: О.О. Багінська, Н.Б. Буряк, О.А. Гарбуз, Д.О. Данчук, К.В. Заболоцька, Г.О. Кочкоян, О.П. Мусійчук, Я.С. Назаренкова, Г.В. Сербулова, М.О. Харабара, А.В. Швець; консультування: Н.М. Дем'яненко, Н.Л. Акініна, Т.В. Багрій, І.М. Кравченко, В.О. Смікал; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 353 с.
46. Дем'яненко Н.М. Компетентісно-професійний підхід у підготовці викладача вищого навчального закладу. *Вища освіта України*. 2009. № 3 (додаток 1). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Київ: Гнозис, 2009. С. 49-53.
47. Дем'яненко Н.М. Контекстність освітнього простору вищої школи: рівень магістратури. *Вища освіта України*. 2013. № 1. С. 50-56.
48. Дем'яненко Н.М. Освітній простір педагогічного університету: зміна пріоритетів. *Європейські педагогічні студії (European pedagogical studies)*. 2013. № 3-4. С. 128-140.
49. Дем'яненко Н.М. Перший етап Всеукраїнського педагогічного експерименту «Тьюторська модель розвитку професійних компетентностей студентів в умовах інформаційно-цифрового суспільства». Звітна наукова конференція НПУ імені М.П. Драгоманова «Освіта і наука - 2021», 17-19 травня 2021 р.
50. Дем'яненко Н.М. Підготовка педагогічних кадрів: пошук інноваційної моделі. *Рідна школа*. 2012. № 4-5. С. 32-38.
51. Дем'яненко Н.М. Проектування інтегрованої технології ситуативного моделювання в педагогічній магістратурі. *Рідна школа*. 2021. № 1-2. С. 55-61.
52. Дем'яненко Наталія. Теоретичні засади упровадження педагогічних інновацій у контекстну підготовку магістрів. *Педагогічні науки: Збірник наукових праць; Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка*. 2014. Вип. 60. С. 66-75.
53. Дем'яненко Н.М. Теорія і практика контекстного навчання: освітній простір педагогічної магістратури. *Рідна школа*. 2013. № 3. С. 12-16.
54. Дем'яненко Н.М., Бондаренко Р.А. Інтегрована технологія ситуативного моделювання у підготовці тьюторів (авторський проект). *Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2020. Випуск 13-14. С. 54-59.
55. Настенко Л. Тьюторство як прогресивна технологія індивідуалізації освіти у вищій школі. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. Київ, 2010. С. 259–269.
56. Педагогіка дозволя. Основи івент-освіти: навчально-методичний посібник / *колектив авторів*: Н.М. Дем'яненко, І.В. Дубровіна, Л.А. Іванова, Л.О. Мільто, В.І. Саюк, В.О. Смікал, Н.В. Яременко; за ред. Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ Драгоманова, 2022. 210 с.
57. Тарадюк Д.О. Тьюторство як нова педагогічна професія в закладах дошкільної освіти. *Молодий вчений*. 2018. № 12.1. С. 72-75.

58. Demyanenko Natalia. Educational innovation studies as a complex system. *Interdisciplinary studies of complex systems. Міждисциплінарні дослідження складних систем*. 2020. № 16. P. 87-101.
59. Demyanenko Natalia. Pedagogical innovation: from terminological reasoning to justifying the introduction of criteria. *8th International Scientific Conference "Theory for practice in the education of contemporary society"*. RPIVA: Riga Teacher Training and Educational Management Academy. Riga, Latvija, 2015. P. 11-19.
60. Demyanenko N. Educational innovations: experience for Poland and Ukraine. *Zeszyty Naukowe Uczelni Vistula*. Vistula, Poland, 2015. Nr 3(45). P. 14-21.
61. Demyanenko N. Pedagogical innovation in the educational space of university. *Science and Education a New Dimension / Pedagogy and Psychology*, III (26), Issue: 50, BUDAPEST, 201. P. 22-27.
62. Demyanenko N.M., Benera V.E., Kolyadenko S.M., Sytniakivska S.M., Kravchenko I.M., Lomakovych V.Ya., Syrotyuk M.V., Smikal V.O., Borova V.E., Malinovska N.V. *The World Space of Higher Education: Trends in Internationalization and Development: the collective monograph* / Edited by N. Demyanenko. Warsaw: RS Global Sp. Z O.O., 2020. 160 p. <https://doi.org/10.31435/rsglobal/020>
63. Lifelong learning: trends, challenges, prospects: the collective monograph / edited by N. Demyanenko, V. Benera. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 366 p.
64. Demyanenko N.M. The integrated technology of situation simulation in organizing educational environment. *Section III. ANDRAGOGICAL TECHNOLOGIES IN ORGANIZING EDUCATIONAL ENVIRONMENT. Lifelong learning: trends, challenges, prospects: the collective monograph* / edited by N. Demyanenko, V. Benera. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 111-129. <https://doi.org/10.37835/2410-2075-2021-1-01-6>
65. DEMYANENKO Natalia, ILLIUSCHENKO Serhii, POVIDAICHYK Mykhailo, DOROSH Tetiana (2021). The Problem of Developing the Reflexivity of Future Specialists in Social and Humanistic Sciences in the Context of Postmodernism. *Postmodern Openings*. Volume 12. Issue 4. P. 171-183. <https://doi.org/10.18662/po/12.4/>
66. Demyanenko, N., Boyko, A., Dubrovina, I., Tepla, O., & Ivanova, L. Training of the future teachers to design animation and recreational space for different age students, *Education and Upbringing of Youth in New Realities: Perspectives and Challenges. Youth Voice Journal*. 2022. Vol. II, pp. 18-34.

Інтернет-ресурси

67. <http://osvita.ua/legislation/other/4406/>
68. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
69. <http://www.mon.gov.ua>
70. <http://nplu.org/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
71. <https://dnpb.gov.ua/ua/> Державна науково-педагогічна бібліотека НАПН України імені В.О. Сухомлинського

Навчально-методична карта
дисципліни „ Тьюторинг у системі неперервної професійної освіти”,
ВСЬОГО – 180 год., з них: лекційні – 20 год; семінарські - 12 год; практичні – 22 год; самостійна робота – 126 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
Модулі	МОДУЛЬ 1					МОДУЛЬ 2							МОДУЛЬ 3						
Назви модулів	Науково-теоретичні засади тьюторингу. (10 балів)					Технологічні основи тьюторства. (20 балів)							Методичний інструментарій тьюторської діяльності. (30 балів)						
Теми лекцій	Л1. (2 год) Обґрунтування поняття, концепції та історичний розвиток тьюторства.		Л2. (2 год) Перспективні напрями розвитку освітнього тьюторингу.		Л3. (2 год) Науково-методичні засади тьюторингу в контексті інтернаціоналізації освіти.		Л4. (2 год) Структурно-технологічні компоненти тьюторської діяльності.					Л5. (2 год) Бально-словесне оцінювання тьюторських завдань.			Л6. (4 год) Основні види і типи тьюторських програм і завдань.	Л7. (2 год) Методичне забезпечення функцій тьютора.	Л8. (2 год) Тьюторська методика організації індивідуальної самостійної роботи.		Л9. (2 год) Механізми взаємодії «тьютор-тьюторант». Якість тьюторингу.
Теми семінарських	С1. (2 год) Обґрунтування поняття, концепції та історичний розвиток тьюторства. (2 бали)	С2. (2 год) Теоретичні підходи до проблеми тьюторського супроводу у неперервній освіті. (2 бали)	С3. (2 год) Перспективні напрями розвитку освітнього тьюторингу. (2 бали)	С4. (2 год) Науково-методичні засади тьюторингу в контексті інтернаціоналізації освіти. (2 бали)	П1. (2 год) Науково-методичні засади тьюторингу в контексті інтернаціоналізації освіти. (2 бали)	П2. (2 год) Структурно-технологічні компоненти тьюторської діяльності. (2 бали)	С5. (2 год) Суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини тьютор-тьюторант – умова конструювання тьюторської технології. (2 бали)	П3. (4 год) Суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини тьютор-тьюторант – умова конструювання тьюторської технології. (2 бали)	П4. (2 год). Бально-словесне оцінювання тьюторських завдань. (2 бали)	С6. (2 год) Основні види і типи тьюторських програм і завдань. (2 бали)	П5. (2 год) Основні види і типи тьюторських програм і завдань. (2 бали)	П6. (2 год) Методичне забезпечення функцій тьютора. (2 бали)	С7. (2 год) Тьюторська методика організації індивідуальної самостійної роботи. (2 бали)	П7. (2 год) Тьюторська методика організації індивідуальної самостійної роботи. (2 бали)	С8. (2 год) Механізми взаємодії «тьютор-тьюторант». Якість тьюторингу. (2 бали)	П8. (2 год) Механізми взаємодії «тьютор-тьюторант». Якість тьюторингу. (2 бали)			
Самостійна робота	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 1. 2 бали					САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 2. 4 бали							САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 3. 4 бали						
Види контролю	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1. ТЕСТ 2 бали					МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 2. ТЕСТ 4 бали							МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 3. ККР 5 балів						
Форма контролю	ЕКЗАМЕН – 40 БАЛІВ																		